

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 19
W KIELCACH**

Rozdział I - Postanowienia ogólne.

1. Mówiąc o ocenianiu w klasach I-III mamy na myśli proces gromadzenia informacji o uczniach. Stała obserwacja uczniów przez nauczyciela i rozpoznawanie poziomu opanowania przez nich wiadomości i umiejętności, a także ich postaw społeczno- emocjonalnych w stosunku do wymagań edukacyjnych i gromadzenie informacji stanowi integralną część procesu nauczania, uczenia i wychowania.

Rozdział II - Cele edukacyjne.

1. Wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym, fizycznym i estetycznym.
2. Przygotowanie do życia w zgodzie z samym sobą, ludźmi i przyrodą.
3. Dbłość o to, aby dziecko rozróżniało dobro od zła, było świadome przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz rozumiało konieczność dbania o przyrodę.
4. Kształtowanie systemu wiadomości i umiejętności potrzebnych dziecku do poznawania i rozumienia świata, radzenia sobie w codziennych sytuacjach oraz do kontynuowania nauki w klasach IV-VI szkoły podstawowej.

Wykaz celów dla klas I- III

Klasa I:

- wprowadzenie i utrwalenie liter, początkowa nauka czytania i pisania
- rozwijanie zainteresowania czytaniem i książkami
- liczenie w zakresie 10
- orientacja w najbliższym otoczeniu przyrodniczo-społecznym z wykorzystaniem doświadczenia i obserwacji
- rozbudzanie zainteresowań kulturą i sztuką
- rozwijanie poczucia estetyki, umuzykalnianie, edukacja motoryczno - zdrowotna
- wdrażanie do funkcjonowania w zespole uczniowskim

Klasa II:

- doskonalenie techniki czytania i pisania
- kształtowanie umiejętności wypowiedzania się na określony temat
- rozwijanie zainteresowań czytelniczych
- rozszerzenie zakresu liczbowego, liczenie z wykorzystaniem czterech podstawowych działań matematycznych, rozwiązywanie prostych zadań tekstowych
- poszerzanie wiedzy przyrodniczo- społecznej z elementami kulturowymi
- doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem obcym
- rozwijanie wrażliwości na sztukę poprzez kontakt z literaturą, muzyką, malarstwem, rzeźbą, architekturą
- rozwijanie sprawności motorycznej i edukacja zdrowotna
- motywowanie do pracy w zespole

Klasa III:

- czytanie ze zrozumieniem, stosowanie różnorodnych form wypowiedzi ustnych i pisemnych
- znajomość zasad gramatycznych, ortograficznych i kaligraficznych oraz umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji

- pogłębianie zainteresowań czytelniczych
- doskonalenie liczenia w zakresie 100, analiza treści zadań złożonych, wdrażanie do logicznego myślenia
- pogłębianie znajomości środowiska społeczno- przyrodniczego wybranych regionów Polski, Europy i świata
- doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem obcym
- pogłębianie zainteresowań muzycznych, plastycznych, artystycznych dzieci oraz wdrażanie do aktywnego uczestniczenia w kulturze
- edukacja motoryczna, kształtowanie zdrowego, aktywnego stylu życia
- przygotowanie do samodzielnej pracy i nauki

Rozdział III - Rola, rodzaj i funkcje oceny.

Rola oceniania:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnienia ucznia;
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno wychowawczej.

Rodzaje ocen:

- wstępna ocena rozwoju ucznia i jego możliwości - w klasie I, stanowi podstawę do zapewnienia każdemu uczniowi maksymalnego rozwoju,
- ocena bieżąca – informująca ucznia o jego postępach i zachowaniu, wyraźnie wskazująca osiągnięcia i to, co należy usprawnić,
- ocena podsumowująca: śródroczna i końcoworoczna – wyrażona na piśmie, stanowi syntetyczną informację o osiągnięciach ucznia,
- końcowa ocena rozwoju ucznia i jego możliwości - diagnozy końcowej - w klasie III

Funkcje oceny:

- **Informacyjna** – co dziecku udało się poznać, zrozumieć, opanować, jakie umiejętności zdobyło, jaki był wkład pracy;
- **Korekcyjna** – co trzeba zmienić w pracy z dzieckiem, aby uzyskać lepsze efekty;
- **Motywująca** – zachęca do podejmowania dalszego wysiłku, wskazuje na możliwość osiągnięcia sukcesu, oraz daje dziecku wiarę we własne siły.

W procesie oceniania uwzględniane są następujące obszary:

- Indywidualne predyspozycje i możliwości dziecka w opanowaniu materiału edukacyjnego
- Stopień zaangażowania ucznia i wkład pracy w procesie zdobywania wiadomości i umiejętności,
- Umiejętność rozwiązywania problemów.
- Postępy dziecka w rozwoju społeczno – emocjonalnym

Rozdział IV - Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów.

1. Metody sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów

- ustnie sprawdzanie wiadomości i umiejętności uczniów
- prace pisemne np. (dłuższe wypowiedzi ciągłe)
- kartkówki - trwają nie dłużej niż 15 minut i nie muszą być zapowiadane.

- sprawdziany - trwają od 30 – 45 minut i muszą być zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem - nauczyciel musi sprawdzić je w ciągu tygodnia; w tygodniu mogą być tylko dwie takie prace
- testy kompetencyjne trwające powyżej 45min. mogą być przeprowadzane w częściach w ciągu 2 dni; muszą być zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem - nauczyciel musi sprawdzić je w ciągu 2 tygodni; w ciągu tygodnia może być jeden taki test
- obserwacja uczenia się (praca w grupie)
- posługiwanie się książką (głównie w przedmiotach humanistycznych)
- aktywność
- zadania domowe
- prace samodzielne np. albumy, makiety, plansze informacyjne
- wykonywanie ćwiczeń praktycznych przede wszystkim w przedmiotach artystycznych oraz wychowaniu fizycznym.

2. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów.

Formy, jakie stosuje się w edukacji uczniów klas I - III do sprawdzania wiadomości i umiejętności pracy uczniów to:

- ciche czytanie
- głośne czytanie
- przepisywanie
- pisanie ze słuchu
- pisanie z pamięci
- wypowiedzi ustne
- wypowiedzi pisemne
- recytacja
- prowadzenie zeszytu i ćwiczeń
- samodzielne zdobywanie wiadomości, lektura
- dostrzeganie zjawisk przyrodniczych
- liczenie pamięciowe
- wykonywanie i zapisywanie działań matematycznych
- układanie zadań
- przeprowadzanie pomiarów
- stosowanie technik plastycznych i technicznych
- dokładność i estetyka wykonania prac
- wiedza o sztuce
- śpiewanie
- czytanie i zapisywanie nut
- rozpoznawanie utworów muzycznych
- wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych
- sprawność fizyczna
- aktywność na lekcji
- praca w zespole

3. Organizacja procesu sprawdzania

- a) W klasach I-III ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna jest oceną opisową. **Śródroczna ocena** przygotowywana jest w postaci tabelarycznej, w której osiągnięcia w nauce oceniane są na trzech poziomach. Natomiast osiągnięcia wychowawcze określone są na poziomach: zawsze, często, najczęściej nie. **Roczna ocena klasyfikacyjna** jest oceną opisową i ujmuje:

- osiągnięcia wychowawcze:
 - wywiązywanie się z obowiązku ucznia
 - przestrzeganie regulaminów klasowych i szkolnych
 - umiejętność współdziałania w zespole lub grupie z zachowaniem odpowiednich norm
 - kulturalne zachowanie się poza szkołą
 - okazywanie szacunku innym osobom
 - dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne
 - umiejętność wypowiedzania się
 - technikę czytania i pisania
 - podstawy ortografii i gramatyki
 - liczenie w zależności od poziomu nauczania
 - rozwiązywanie zadań tekstowych
 - ogólną wiedzę o otaczającym świecie
 - zaangażowanie w zajęcia o charakterze artystycznym i sportowym
 - osobiste osiągnięcia uczniów.
- b) W klasach I-III **oceny bieżące** ustala się w stopniach według następującej skali: 1 - 6
- **stopień 6**, gdy osiągnięcia ucznia wyraźnie wykraczają poza poziom przewidzianych osiągnięć edukacyjnych;
 - **stopień 5**, gdy uczeń opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności;
 - **stopień 4**, gdy opanowane wiadomości i umiejętności nie są pełne, ale pozwalają na dalsze opanowywanie treści;
 - **stopień 3**, gdy uczeń opanował podstawowy zakres wiadomości i umiejętności, sprawiający kłopoty w przyswajaniu trudniejszych treści;
 - **stopień 2**, gdy opanowane wiadomości i umiejętności są niewielkie i utrudniają dalsze kształcenie;
 - **stopień 1**, gdy wiadomości i umiejętności nie są opanowane, uczeń nie radzi z zadaniami nawet z pomocą nauczyciela.
- c) Dopuszcza się oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne śródroczne ze znakiem plus (+) lub minus (-).

Lp.	Forma sprawdzania
1	- zintegrowany test obejmujący treści z edukacji polonistycznej, matematycznej i środowiska - klasy II i III
2	Pisanie z pamięci (kl. I) i ze słuchu (kl. II i III)
3	Czytanie
4	Mówienie
5	Pisanie (graficzna strona pisma)
6	Prace domowe (polonistyczna, matematyczna)
7	Aktywność na zajęciach
8	Prace plastyczne
9	Wiadomości z zakresu wiedzy o środowisku
10	Śpiewanie piosenek, gra na instrumentach, wiadomości z zakresu edukacji muzycznej
11	Dodawanie i odejmowanie
12	Mnożenie i dzielenie
13	Zadania z treścią
14	Umiejętności praktyczne z e. matematycznej
15	Prowadzenie zeszytu (e. polonistyczna, e. matematyczna)
16	Ćwiczenia gimnastyczne i przygotowanie do zajęć
17	Prace techniczne

d) Pod koniec pierwszego etapu edukacji dopuszcza się możliwość przeprowadzenia zewnętrznego testu kompetencji dla klas III.

e) Wyniki testu w formie pisemnej zostają przekazane rodzicom.

f) Wyniki zewnętrznego testu kompetencji kl. III zostają przekazane wychowawcom klas IV i stanowią diagnozę wstępną uczniów w klasie czwartej.

g) W trakcie roku szkolnego przewiduje się następujące formy sprawdzania:

h) Prace sprawdzające (dyktanda, sprawdziany, testy) będą oceniane wg obowiązującej skali ocen, wynik wpisany do dziennika w wydzielonym miejscu, wyniki omówione z uczniami i udostępniane rodzicom na zebraniu.

i) Podstawą do ustalenia oceny jest minimum pięć ocen cząstkowych z edukacji środowiska społeczno-przyrodniczego, z edukacji plastycznej i technicznej, muzycznej oraz fizycznej, natomiast z edukacji polonistycznej i matematycznej, co najmniej 10 ocen.

j) Nauczyciel obserwując ucznia i jego rozwój, gromadzi swoje obserwacje. Zbiera również karty pracy ucznia, jego prace plastyczne, literackie - przechowuje je w segregatorach lub miejscu wyznaczonym w klasie. Na tej podstawie dokonuje oceny opisowej na koniec I i II okresu.

k) Zadania dodatkowe nie są obowiązkowe, wykonują je dzieci chętne. Za wykonanie prac dodatkowych uczeń otrzymuje tylko ocenę pozytywną. Za brak lub źle wykonaną pracę dodatkową nie wystawia się oceny negatywnej.

l) Przy formułowaniu oceny z edukacji muzycznej, plastycznej, technicznej czy wychowania fizycznego nauczyciel ocenia zaangażowanie i wysiłek ze strony ucznia oraz jego możliwości w tym zakresie.

ł) Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do zajęć po nieobecności z powodu choroby.

Rozdział V- Sposoby informowania uczniów i ich rodziców o indywidualnych osiągnięciach.

1. Wymagania edukacyjne i przedmiotowy system oceniania przedstawiane są rodzicom na pierwszym zebraniu w danym roku szkolnym, a fakt ten jest odnotowany w dzienniku zajęć lekcyjnych, a dodatkowo potwierdzony podpisem rodzica na liście potwierdzającej zapoznanie się z aktami wewnętrznymi szkoły. Informacja na temat wymagań edukacyjnych obejmuje zakres wiadomości i umiejętności z poszczególnych edukacji nauczania, uwzględnia poziom wymagań na poszczególne oceny szkolne.
2. Ocenianie ucznia w nauczaniu zintegrowanym jest jawne i odbywa się na bieżąco w klasie, podczas wielokierunkowej działalności ucznia. Nauczyciel sprawdza wykonywane prace, chwali za wysiłek, za chęć, za pracę. Nagradza uśmiechem, pochwałą, gestem oraz wskazuje, co uczeń powinien zmienić, poprawić czy wyeksponować. Podkreśla, więc osiągnięcia ucznia, ale nie porównuje go z innymi uczniami.
3. Przy ocenie ucznia mającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, nauczyciel uwzględnia jego możliwości psychofizyczne i zalecenia zawarte w orzeczeniu lub opinii.
4. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczeń i rodzice otrzymują do wglądu.
5. Informacje o postępach lub trudnościach ucznia w nauce i pracy rodzice uzyskują podczas kontaktów indywidualnych z nauczycielem, podczas zebrań z rodzicami organizowanymi zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz w czasie dni otwartych szkoły.
6. W przypadkach utrudnionych kontaktów z rodzicem, informacje zostaną przekazane przez dziennik elektroniczny, mailowo lub telefonicznie.
7. Ocenę śródroczną otrzymuje rodzic po zakończeniu pierwszego okresu nauki poprzez dziennik elektroniczny.
8. Ocenę roczną otrzymuje rodzic w dniu zakończenia roku szkolnego na świadectwie szkolnym.
9. Po zakończeniu pierwszego etapu edukacyjnego uczeń może zostać nagrodzony:
 - listem gratulacyjnym,
 - dyplomem
 - nagrodą książkową.

Rozdział VI - Warunki poprawiania oceny z przedmiotów obowiązkowych i dodatkowych.

1. W klasach I-III dopuszcza się poprawianie oceny bieżącej na prośbę ucznia lub rodziców (opiekunów prawnych) w formie dogodnej dla ucznia (pisemnej, ustnej lub łącznej).
2. Nie dopuszcza się w klasach I-III zmiany oceny klasyfikacyjnej.
3. W razie nieobecności, uczeń ma obowiązek nadrobić zaległości z poszczególnych przedmiotów w terminie uzgodnionym z nauczycielem.